

▷ SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: MUNKÁCSY BÉLA

ADDIG ÜSD A REZET...!

CINTÁNYÉRVIZIT TOSZKÁNÁBAN

Vajon mit keres a Rolling Stones Itáliában? Amit mi is: egy apró pistoiai műhelyt, ahol a világ talán legkiválóbb cintányérjai készülnek, és ahonnan Charlie Watts, a világhírű zenekar dobosa is vásárol. Egy évtizedek óta az ütőhangszerek világában mozgó geográfus számára ugyan mi is lehetne ennél csalogatóbb ezen a vidéken...?

Egy 1605-ben kelt dokumentumra alapozva sokak szerint Pistoia nevét az itt élt fegyverkovácsoknak köszönheti, akik többek között pisztolyt (pistol) készítettek. A közeli Firenze és Lucca árnyékában megbújó városka évszázadokon át visszafogottan fejlődött, így középkori városközpontja ma látnivalókban nem oly gazdag. Van viszont más értéke, amit ráadásul nem is az Óvárosban kell keresni, hanem a városfalon túli egyenutcácskák egyikében.

Vendéglátónk magabiztosan cikázik autójával az üzemcsarnokokkal és kisebb-nagyobb ipari létesítményekkel tarkított külvárosi utcákon, mígnem megáll egy szerény, jellegtelen épület előtt. Nincs előkelő kerítés vagy aranyozott kilincs, csak egy közönséges vasajtó, mégis megilletődötten kopogtatunk, hiszen a felirat világosan jelzi: megérkeztünk a dobosok egyik európai szentélyéhez, az UFIP hangszerkészítő üzemhez! Nagy sokára felbukkan egy dolgozó, majd sofőrünkkel olaszul diskurál. Kiderül, hogy engedélyt kapunk a belépésre, ám még sokáig tétlenül álldogálunk. Nem teljesen világos, mire várunk, de aztán kiderül: magára a tulajdonosra. Luigi Tronci személyesen fogja az üzemet bemutatni, és most csak a kedvünkért fárad ide!

A CÉGTULAJDONOS

LUIGI TRONCI A RAKTÁR KÉSZLETEIT, CINTÁNYÉR-ELRENDEZÉSÉT MAGYARÁZZA (ELŐZŐ OLDALPÁR)

MŰHELYCSARNOK

EZ ÉPPEEN A LEGNAGYOBB, AHO L A FÉLKÉSZ MUNKADARABOKAT RÉSZBEN KÉZI, RÉSZBEN GÉPI ESZTERGÁLÁSSAL VÉKONYÍTJÁK. AZ ELŐTÉRBE SORAKOZNAK A KÜLÖNBÖZŐ ÁTMÉRŐJŰ FÉLKÉSZ CINTÁNYÉROK, DE A JÓ MEGFIGYELŐ A HÁTTÉRBE HÁROM MÉRLEGET IS FELFEDEZHET

EGYÉNI IGÉNYEK

A VEVŐ KÉRÉSÉRE A KÉSZ HANGSZERT SZÜKSÉG ESETÉN MÉG ÁT IS ALAKÍTJÁK – ITT RÁADÁSUL ÉPPEEN EGY MÁR HASZNÁLT HANGSZER FORMÁLÁSA TÖRTÉNIK. AZ UTÓLAG BEKALAPÁLT SZEGEGCEK REZGÉSE BIZTOSÍTJA A HANGSZER HOSSZABB KICSENGÉSÉT, AMIT FŐLEG A DZSESSZ VILÁGÁBAN KEDVELNEK

CINTÁNYÉRTÖRTÉNET

Az európai rézbányászat i. e. 3500 környékéig vezethető vissza, első nyomai az északnyugat-olaszországi Liguria területén található. Lényegében szinte idáig, vagyis a legelső rézeszközökig nyúlik az itteni cintányérbiztosítás története.

A rézérckészletek errefelé igen jelentősek voltak, kitermelésük csak az 1920-as években szorult vissza. Az olaszországi készletek kimerülésével igazán jó minőségű alapanyag beszerzése mostanában csak Dél-Amerikából, elsősorban a rézércnagy hatalom Chiléből lehetséges.

A modern cintányérok gyártása a 20. század elején indult be a térségben – a tengerentúlról beszivárgó dzsessz egyre népszerűbbé válásával. Pistoia a harang- és hangszergyártás egyik központjaként gyorsan reagált az igényekre: a 20-as években már négy helyi cég versengett a hazai és nemzetközi piacokért. Az egymásnak feszülésnek az összefogás vetett véget: 1931-ben megalapították az Olasz Cintányérbiztosítók Egyesülését (Unione Fabbricanti Italiani Piatti) és a kezdetüket felhasználásával az UFIP márkát.

A termelés évtizedeken keresztül sikeresen folyt, de a nagy áttörés csak az 1970-es években következett be, amikor egy forradalmi újítással, a forgóöntés bevezetésével lepték meg a konkurenciát. Ennek lényege, hogy az olvadt rézötövet gyorsan forgó öntőformába öntik. A máig egyedülálló, jogvédett technológia a cintányér kúpjának jobb minőségét, nagyobb teherbírást, illetve szebb, határozottabb hangzását eredményezte.

A nagy áttörés csak az 1970-es években következett be, amikor egy forradalmi újítással, a forgóöntés bevezetésével lepték meg a konkurenciát.

FÖLDGÖMB VILÁGLÁTÓ A TREND FM-EN
CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR.
A RÁDIÓBAN VENDÉGÜNK A TÉMÁRÓL:
MUNKÁCSY BÉLA

94.2
TREND FM
GAZDASÁG RÁDIÓ CSOPORT

KORÁBBI MŰSORAINK MEGHALLGATHATÓK:
WWW.TRENDFM.HU

RITMUSGYÁRTÓ RÉZMŰVESEK

Az öntési folyamat eredménye egy vastag, nehéz, fakó színű, meglehetősen koszos – de szerencsére már nem forró –, nyers cintányér. Ebből a következő lépésben egy bronz forgácskupac közepén üldögélő mester készíti a megfelelő vastagságú félkész terméket. Gyorsan forgó, speciális esztergáján egy éles kéziszerszámmal végzi a lemez vékonyítását. A legtöbb gyártónál e fázist már évtizedekkel ezelőtt gépesítették, de itt máig ragaszkodnak a nagy tapasztalatú szakemberek kétkezi munkájához. (És bár legyen szó a forgácsolás bármelyik módszeréről, a jó hír, hogy egy következő öntési ciklusban a fémhulladék visszakerül a gyártási folyamat elejére, így a termelés lényegében hulladékmentes.)

Ekkor dől el véglegesen, hogy az adott hangszer milyen nehéz lesz. Ez pedig igen fontos szempont: az UFIP-nak 10 termékcsoportja, úgynevezett szériája van különböző műfajok, játéktípusok számára, és ez nagyban a termék súlyától is függ. Az egyes szériákon belül vannak meghatározott célra (például ún. kísérő vagy beütő) gyártott, sőt még ezen belül is általában 4–8 különféle átmérőben készített, eltérő hangzást biztosító tányérok. A súlynak tehát komoly jelentősége van, ennek megfelelően a műhelyben lépten-nyomon találkozni különféle mérlegekkel, a hangszerek hátulján pedig kézzel rajzolt, a termék tömegére utaló feliratokkal.

A következő lépés a kalapálás, amely még néhány évtizede is kizárólagosan kézzel történt. Mindenképp komoly fizikai erőt igényel, így korábban egy mester naponta csupán 10-20 hangszer megmunkálására volt képes. Ma ezt már gépek segítségével gyorsítják fel, s a mesterek a sebesen kopácsoló masina alatt megdöbbenő precizitással igazítják a kerek tányérokat. A tulajdonos elmondása szerint a kalapálás egyes fázisai között minden hangszert ki is próbálnak, majd a hangzás alapján döntenek a következő lépésről. Gyakorta kézikalapáccsal is igazítanak a hangzáson – ez a feladat igényli a legjobb hallást és legnagyobb tapasztalatot, ezért erre a 17 dolgozó közül csak háromnak van itt felhatalmazása.

A tulajdonos elmondása szerint a kalapálás egyes fázisai között minden hangszert ki is próbálnak, majd a hangzás alapján döntenek a következő lépésről.

ELŐSZOBAL

AZ ÉRKEZŐT A RELIKVIÁKKAL ZSÚFOLÁSIG DISZÍTETT FALAK FOGADJÁK, TERMÉSZETESEN FŐKÉNT A MÁRKA IRÁNT ELKÖTELEZETT MUZSIKUSOK FOTÓIVAL, AJÁNDÉKAIVAL, EMLÉKTÁRGYAIVAL

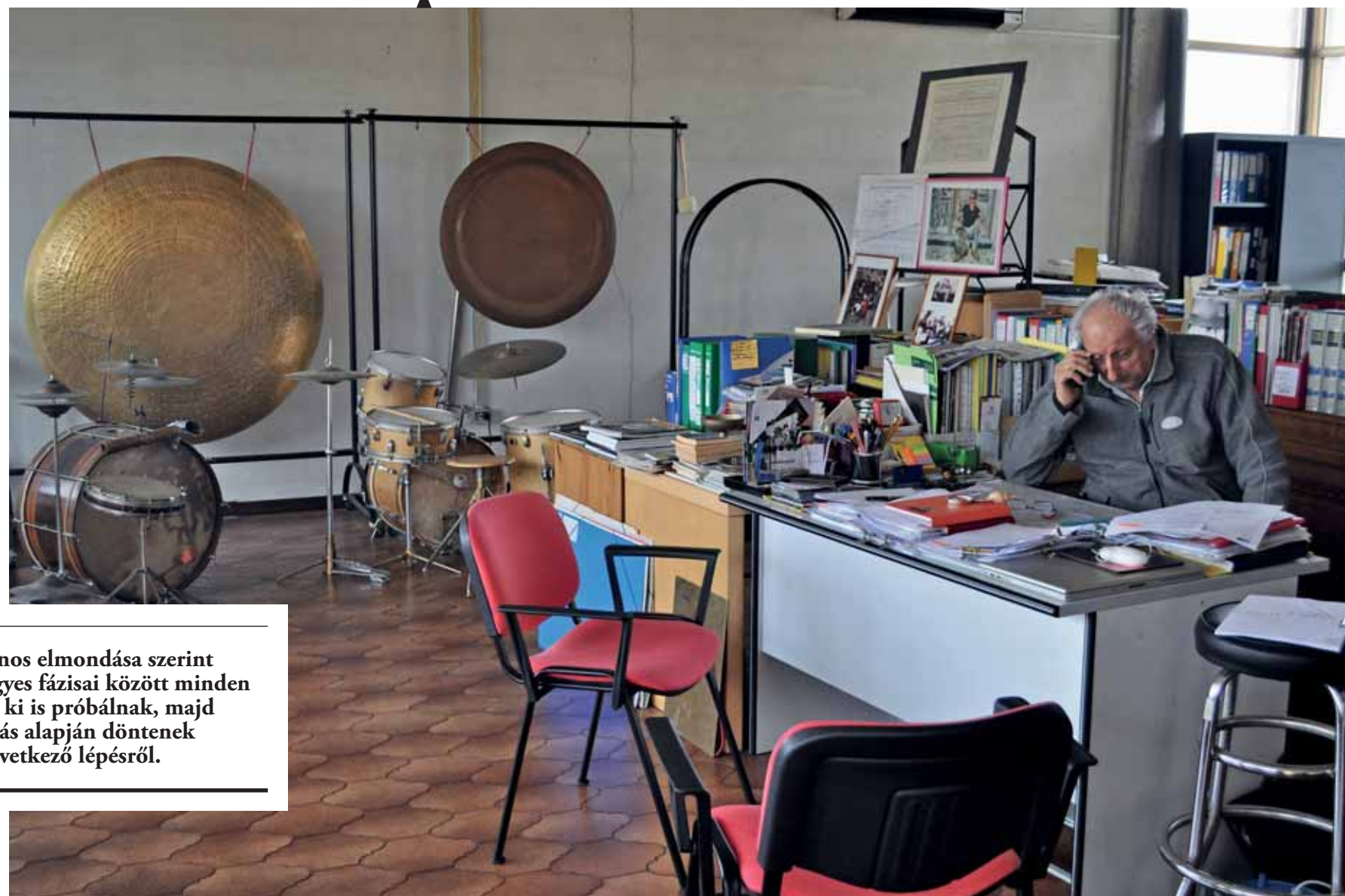
A TETŐTÉR

ITT LAPUL EGY KISEBB HANGSZERMŰZEUM ÉS MINIKIÁLLÍTÁS, VALAMINT AZ AZ IRODA IS, AHONNAN A TULAJDONOS, LUIGI TRONCI IRÁNYÍTTJA A CÉG ÉLETÉT. A HÁTTERBEN BALRA A SZIMFONIKUS ZENEKARI MŰVEKHEZ HASZNÁLT, SÁRGARÉZBŐL KÉSZÜLT, MÉTERES ÁTMÉRŐJŰ GONG FÜGG

HANG-ANYAG

A széles körben elterjedt cintányér elnevezés nem a felhasznált alapanyagra (cink) utal, hanem hangutánzó jellegű – más nyelvekben is: németül Tschinelle, angolul cymbal, franciául cymbales. A hazai komolyzenei szókincsben elterjedt réztányér elnevezésre ez persze nem igaz...

A mai cintányérok nem tiszta rézből (vörösrézből) készülnek. A legtöbb csúcsmínőségű hangszer alapanyaga már 400 éve az ún. B20-as bronzötvözet, aminek összetétele 80% réz, 20% ón, illetve nyomokban főleg ezüst, esetleg cink és ólom. Ez lényegében a templomi harangok öntéséhez is használt, ún. harangbronz. A cintányérok kisebb része B8-as ötvözetből készül, ami a hangszerek vörösebb árnyalatot és élesebb hangzást kölcsönöz. A réz és cink ötvözetéből, az ún. sárgarézből készült hangszerek képviselik a legalacsonyabb minőséget és egyben árfekvést.

TESZTHELY

A VÁSÁRLÓ BÁRMELYIK MODELLT KIPRÓBÁLHATJA A KITÜNŐ TESZTTEREMBEN. A SOKSZOR ÓRÁKIG TARTÓ PRÓBAFOLYAMAT VÉGÉN NEM EGYSZERŰ MEGHOZNI A VÉGSO DÖNTÉST...

AZ UTOLSÓ ÜTEM

Az üzemeltetés egyik csúcspontja a hangszerek kipróbálására berendezett próbaterem. Itt szinte hetente bukkan fel egy-egy neves muzsikus – általában a dzsessz világából –, hiszen a márka ebben a közegben igazán népszerű.

Láthatjuk végül a házi kiállítást is, ahol nemcsak régi hangszerek, de mai különlegességek is helyet kaptak: csaknem százéves dzsesszdobszerelések mellett gongok és tamtamok, harangok és csengők, illetve hangolt zeneszerszámok, mint a crotales és a csőharang is...

Az utolsó állomás a raktár, ahol a kész hangszerek várnak csomagolásra, mielőtt megkezdik útjukat új – sokszor a világ egy túlsó szegletében élő – tulajdonosukhoz. Ám utazásuk itt nem ér véget, hiszen sok évtizedes élettartamuk során jó pár turnén, sok száz fellépésen (és sok ezer próbán) megfordulnak, s ami talán a legfontosabb: szólnak mindazok örömére, akik majd élvezik a képzett muzsikus keze alatt megszólaló ritmusorgiát.

A kész hangszereket sokszor a világ túlsó szegletébe szállítják. Ám utazásuk itt nem ér véget, hiszen jó pár turnén, sok száz fellépésen megfordulnak.

MUNKÁCSY BÉLA
TANÁR, OKLEVELES
KÖRNYEZETMENEDZSER,
AZ ELTE KÖRNYEZET-
ÉS TÁJFÖLDRAJZI
TANSZÉKÉNEK ADJUNKTUSA

otpbank
GOURMET
FESTIVÁL

KÓSTOLD MEG MAGYARORSZÁGOT!

FŐSZEREBEN:
SSS
— GOMBÓC —
— KAVIAR & PEZSGŐ —
A LEGJOBB SEFEK TÁJLAGSÁBAN

MÁJUS 17-20.
MILLENÁRIS PARK

**FELFEDEZŐK
NAPJA**

AZ ÖNÖK TÁMOGATÁSA NÉLKÜL
A FELFEDEZŐK NAPJA
SEM LEHETNE INGYENES!

10%

TÁMOGASSA MUNKÁNkat ADÓJA 1%-ÁVAL!
A FÖLDGÖMB AZ EXPEDÍCIÓS KUTATÁSÉRT ALAPÍTVÁNY
ADÓSZÁMUNK: 18200267-1-42

EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREINK ▾

E LAPSZÁMUNK MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTÁK ▾

**MAGYAR
FÖLDRAJZI
TÁRSASÁG**

ALAPÍTVÁ: 1872

1142 BUDAPEST, ERZSÉBET KIRÁLYNÉ ÚTJA 125.
TELEFON: (1) 231-4040
FAX: (1) 231-4045
HONLAP: WWW.FOLDRAJZTARSASAG.HU
E-MAIL: INFO@FOLDRAJZTARSASAG.HU

ELNÖK: DR. CSORBÁ PÉTER
ALELNÖKÖK: DR. SZILASSI PÉTER
DR. MICHALKÓ GÁBOR
FŐTITKÁR: DR. DAVID LÓRÁNT
ÜGYVIVŐ: HEILING ZSOLT

SAKOSZTÁLYOK:

BIZTONSÁGFÖLDRAJZI ÉS GEOPOLITIKAI
SAKOSZTÁLY, EXPEDÍCIÓS SAKOSZTÁLY,
TÁRSADALOM- ÉS GAZDASÁGFÖLDRAJZI
SAKOSZTÁLY, HEGYMÁSZÓ-SAKOSZTÁLY,
OKTATÁS-MÓDSZERTANI SAKOSZTÁLY,
EGÉSZSÉGFÖLDRAJZI SAKOSZTÁLY,
TERMÉSZETFÖLDRAJZI SAKOSZTÁLY,
TÉRKÉPÉSZETI SAKOSZTÁLY,
TURIZMUSFÖLDRAJZI SAKOSZTÁLY,
FÖLDRAJZTANÁRI SAKOSZTÁLY

TERÜLETI OSZTÁLYOK:

BAKONY-BALATON-VIDÉKI OSZTÁLY (VESZPRÉM)
BORSODI OSZTÁLY (MISKOLC)
DEBRECENI OSZTÁLY
DÉL-DUNANTÚLI OSZTÁLY (PÉCS)
DUNA-VÖLGYI OSZTÁLY (SZÉKESZÁRD)
EGER-BÜKK-VIDÉKI OSZTÁLY
GYÖNGYÖS-MÁTRA-VIDÉKI OSZTÁLY
KISALFÖLDI OSZTÁLY (GYŐR)
KISKUNSAGI OSZTÁLY (KECSKEMÉT)
KÖZÉP-DUNANTÚLI OSZTÁLY (SZÉKESFEHÉRVÁR)
KÖRÖS-VIDÉKI OSZTÁLY (BÉKÉSCSABA)
NYIRSEGI OSZTÁLY (NYIREGyhÁZA)
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI OSZTÁLY (SZOMBATHELY)
SZEGEDI OSZTÁLY
SZÉKELYFÖLDI OSZTÁLY (CSIKSZEREDA)
TOLNA MEGYEI OSZTÁLY (DOMBOVÁR)
ZALAI OSZTÁLY (NAGYKANIZSA)

KÖNYVTÁR ÉS GYŰJTEMÉNYEI:

1112 BUDAPEST, BUDAÓRSI ÚT 45.
TEL.: (06-1) 309-2600/1443
(2015. NOVEMBER 15-TŐL
HATÁROZATLAN IDEIG ZÁRVA TART.)

AZ ÉGGÖMBÖT TARTÓ ATLASZ A MAGYAR FÖLDRAJZI
TÁRSASÁG VÉDJEGYKÉNT BEJEGYZETT JELKEPE

LAPALAPÍTÓ (1929):
DR. MILLEKER REZSŐ

AZ ÚJ SZOROZAT
ÚJRAINDÍTÓI (1999):
DR. NEMERKÉNYI ANTAL
ÉS FARKAS PÉTER

1929-1933, FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. MILLEKER REZSŐ

1934-1944, SZERKESZTŐK:
DR. BAKTAY ERVIN ÉS DR. KÉZ ANDOR

1999-2006, FŐSZERKESZTŐ: DR. NEMERKÉNYI ANTAL

2005-2006, FŐSZERKESZTŐ: DR. VOJNITS ANDRÁS

2006-TŐL FŐSZERKESZTŐ: DR. NAGY BALÁZS

LOGIC
IS
ALWAYS
WRONG

MANIFESTO

JULIAN ROSEFELDT VIDEOINSTALLÁCIÓJA

2018. MÁJUS 30. – AUGUSZTUS 12.

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

MANIFESTO has been co-organized by the NGM – Australian Centre for the Moving Image Melbourne, the Art Gallery of New South Wales Sydney, the Australian Centre for Contemporary Music and the Sprengel Museum Hannover. The work is co-produced by the Sargon Collection Hong Kong and the Kulturforum. It was realized thanks to the generous support of the Wallenberg Foundation Berlin-Brandenburg and in cooperation with Bayerischer Rundfunk.

Szakmai partner:

Együttműködő partner:

Médiatámogatók:

múlt-kor | VASÁRNAPI HÍREK | artmagazin | PESTI431 | FÖLDGÖMB | IME | műtárgy.com | INFO

ABISKO TREKKING TIGHTS W. MÉRETEK XXS-XXXL

Trekking Trousers

PERFECTED

Olyan NADRÁGOKAT KÉSZÍTÜNK már majdnem 50 éve, amelyek a legkülönbözőbb outdoor tevékenységek során biztosítanak maximális kényelmet. Egy dolog azonban mindig állandó: ezeket a

darabokat egy életre tervezzük, fenntartható anyagokból, időtálló kialakítással. Hiszünk abban, hogy a tökéletes túranadrág akár generációkon át viselhető.

